

Koncernkontoret

Diarienummer: KUN 2018-00558

Datum: 2019-04-26

Sammanställning av respons på utkast 1 av Kulturstrategi Västra Götaland – och regional kulturplan 2020–2023

Innehållsansvar: koncernavdelning kultur

E-post: kultur@vgregion.se

Handläggare: Terese Anthin, Sofia Lubian

Innehåll

Sammanfattning	3
Sammanställning av svaren rubrikvis	3
Inledning	3
Flernivåsamverkan	5
Konsten och kulturen i Västra Götaland	5
Arkitektur, form och design	6
Konsthantverk och slöjd.....	7
Bildkonst och bildkunnighet	7
Natur- och kulturarv, kulturmiljö.....	7
Arkiv	8
Scenkonst	8
Teater	9
Dans	9
Nycirkus.....	10
Musik	10
Film, visualisering och spel	11
Medier, medie- och informationskunnighet.....	11
Litteratur och läsfrämjande	12
Fristad.....	12
Folkbildning & idrott	12
Kultur och hälsa	12
Kulturella och kreativa näringar	13
Nationella minoriteter och teckenspråk	13
Hur strategin har arbetats fram.....	13
Övrigt	14

Sammanfattning

Denna sammanställning innehåller en koncentrerad version av de cirka 115 svar som inkom under perioden 1 – 25 februari 2019, på det första utkast av Kulturstrategi Västra Götaland – och regional kulturplan 2020–2023. De flesta svar inkom genom det digitala formulär som fanns tillgängligt via www.vgregion.se/kulturstrategi under perioden. Svaren delades i formuläret in efter rubrikerna i utkast 1 och var öppet för alla att fylla i. Det var inte obligatoriskt att ange avsändare, vilket är anledning till att inget redogörande finns för vilka svar som kommer från vilken person eller organisation i denna sammanställning. Även svar som inkommit på andra sätt har tagit med i sammanställningen. Det kan dock konstateras, att en särskilt hög andel svar som inkom gällde rubrikerna konsthantverk och slöjd, film, spel och visualisering, den strategiska inledningen och natur- och kulturarv och kulturmiljö. Detta speglas inte helt i sammanställningen nedan, då de kommentarer som haft samma innehåll sammanfattats till en.

I svaren nämns en mängd goda exempel och många organisationer som har svarat har önskat att bli omnämnda med namn och gärning eller verksamhetsbeskrivning. I remissversionen tillfogas en bilaga med förteckning över de organisationer som har uppdragsbaserade verksamhetsstöd, långsiktiga uppdrag, egen budgetrad, verksamhetsstöd och treåriga kulturstrategiska utvecklingsstöd. I möjligaste mån omnämns dessa organisationer inte så omfattande i brödtexterna. De organisationer som nämns gör det i kraft av att vara viktiga resurser i infrastrukturen respektive konst- eller kulturområde.

I de fall svaren har kunnat sammanfattas till fler än tio punkter har de delats in efter kategoriserade rubriker.

Sammanställning av svaren rubrikvis

Nedan följer en kort sammanställning och urplock av responsen som inkommit under respektive rubrik i samma utförande och ordning som de fanns med i utkast 1. I de fall svaren har kunnat sammanfattas till fler än tio punkter har de delats in efter kategoriserade rubriker.

Inledning

Uppskattande kommentarer:

- insikten om kulturens infrastruktur med utövare på många olika nivåer och organisationsformer.
- de vägledande perspektivens innehåll.
- formulering om förbättrade ekonomiska villkor för konstnärer som en samhällsinvestering.
- analysen i stycket, bl a att finansiering till kultur kan komma via andra politikområden.
- positiva till strategiområdena

Kommentarer påtalar att följande saknas/ önskar tillägg gällande:

- personer med funktionsvariationer drabbas ännu hårdare av klyftorna mellan stad och land och digitalt utanförskap. Betonar även svårigheter för personer med funktionsnedsättning att komma till tals själva – det talas ”om dem”. Egna skapandet ingen självklarhet. Har sällan en chans att bli professionella. Saknas utbildning i alla led.
- konst och kultur är en del av att sälja tjänster och upplevelser (jfr att sälja produkter).
- synliggöra regionens roll globalt.
- definition av kulturbegreppet.
- vikten av att mötas – mellanmännsliga möten – och hur kulturlivet spelar en viktig roll där.
- lyfta fram mer hur studieförbunden stödjer det oetablerade samt ett levande kulturliv som når fler människor. Att det konkretiseras mer hur studieförbunden kan samarbeta med förvaltningar och andra regionala aktörer.
- mer av ”hur” – hur öka samverkan med andra politikområden.
- spel och spelmekanik kan ingå i strategiområdet Gynna nyskapande
- saknar kulturhusen i strategin överlag.
- saknar ”kulturskaparna” i texten.
- konstens integritet borde utvecklas för att visa på den positiva faktorn.
- fördjupad syn på konstens betydelse
- saknar koppling mellan respektive kulturområden och denna strategiska text med utmaningar, hinder och möjligheter.
- tydliga kopplingar till strategiområde och vägledande perspektiv.
- önskar att farokonventionen och natur- och kulturarv skulle vara mer närvarande
- önskar ett mer positivt angreppssätt kring utmaningarna och kulturens roll
- saknar en mer visionär ton
- mer röd tråd om klimatförändringarna i planen
- armlängds avstånd behöver förklaras som begrepp.

Kommentarer önskar förtydliganden eller rättelser:

- formulering kring utmaningarna, önskar tydligare strategi för hur kulturen kan bidra, särskilt i integrationsfrågor och interkulturell dialog.

Övriga kommentarer:

- beklagar formuleringen om att kulturmöten kan skapa segregation. S
- ser inte att begreppet kvalitet är ett provisoriskt mål.
- ifrågasätter ordvalet oetablerat
- formulering om socioekonomiska klyftorna – alla utanför Göteborg är väl inte utsatta.
- strategiområdet Nyttja tekniken innehåller allmänt hållen tanke kring digitalisering.

- önskar att hänsyn tas till de olika förutsättningarna inom ideellt respektive professionellt utövande. Det behövs ekonomiska verktyg för den ideella sektorn.
- texten speglar övertro på överblick och kontroll menar att frågan är vilken roll samtiden spelar i kulturen.
- lyfta konsten och kulturens egenvärde, och tydliggörande kring strategidelen och plan-delen i dokumentet.
- formuleringen "verka för ett öppet och nyskapande kulturliv via internationella nätverk och organisationer och genom dessa öka den europeiska finansieringen" är omvänt om målet är nyskapande kulturliv.
- varnar för nyskapande som kravställning för de som mottar stöd.
- det instrumentella perspektivet är allt för rådande och gör att ekonomiska styrmedel är mer närvarande än det strategiska innehållet.
- betona kulturen som sammanhållande kitt för samhället, konstens egenvärde, det fria kulturlivets flexibilitet.
- varnar för språkbruk om nyskapande och dess synonymer. Oro att det skapar en korrelation mellan att något nytt också är bra. Önskar gynna traditionell konst och kultur.
- oro för språkbruk: att konsument och kund ersätter publik, patient, elev etc.
- begreppsförvirring: ibland konst- och kulturlivet, ibland konsten, samt begreppet kulturpolitik. Menar att perspektiv är rimligare begrep än sanningar.

Flernivåsamverkan

- Särskilda önskemål om att vissa konstområden ska ingå. Önskan att denna text ska innehålla en handlingsplan för hur VGR kan agera mot kommuner som skär ned på anslagen till kultur.
- Uppskattar att folkbildningen finns med bland de områden som kommunerna vill samverka med VGR kring.
- Saknar "konsten och demokratin" – önskar med tryck på konstens egenvärde
- Önskar tydliggörande i vilka insatser kommuner kan förvänta sig från VGR ekonomiskt.
- Uppskattar formulering om kommunernas ansvar för det lokala kulturlivet. Tydligare förklaring kring syftet för samverkan mellan region och kommun.
- Osäkerhet kring vad de prioriterade områdena innebär för samverkan kommun och region.
- Önskar mer röd tråd från detta stycke till övriga delar.

Konsten och kulturen i Västra Götaland

Uppskattande kommentarer:

- Uppskattar att konstnärers villkor nämns

- Uppskattar koppling till Agenda 2030. Önskar mer om HUR dessa ska användas.

Kommentarer påtalar att följande saknas/ önskar tillägg gällande:

- mer betoning på traditionella konst- och kulturyttringar. Universella värden förmedlas som förenar olika traditioner.
- önskar att särskild betoning finns kring MU-ersättning, enprocentsregeln, armlängds avstånd, konstens egenvärde, konstnärspolitik, produktionsplatser.
- särskilt kapitel eller rubrik om konstnärers villkor
- Saknar skrivning om upphovsrätt, kulturell mångfald och konstnärlig frihet.
- Önskar att en del begrepp förtydligas – avsikt med strategi och plan, skillnader mellan övergripande mål och specifika utvecklingsområden.
- Saknar styrning ur ett kommunalt perspektiv – vilka är de särskilda prioriteringarna
- starkare skrivning om centrumbildningarna med utgångspunkt i den statliga konstnärspolitiska utredningen.
- tydligare definition av begreppet utvecklingsområden
- Mer om stad och land

Kommentarer önskar förtydliganden eller rättelser:

- fel i källhänvisning om att kulturvanor och etnicitet skulle hänga ihop.

Övriga kommentarer:

- Varnar för att ideell kultur kan framstå som komplement till professionell. Poängterar vikten av att sats även på vuxna ideella utövare.
- Frågetecken kring om det ska vara ett mål för individen att kunna påverka innehållet i offentligt finansierad kultur.
- Fara med att ”allt måste vara nyskapande”.
- Definition av barn och unga?
- Otydlig struktur

Arkitektur, form och design

- Motsättningar mot sammansättningen av konstområden som ingår i texten – menar att det gör texten ytlig.
- Önskar fokus på kartläggning av formgivningens område. Mer betoning på offentlig konst.
- Museernas verksamhet behöver underhållas.
- Uppskattar att folkbildningens roll finns med. Glöm inte civilsamhället.
- Mer betoning på platsutveckling
- Önskar definition av begreppet form.
- Påpekar att konsthantverk bör ingå i området.
- Lyfta designerns roll.
- Påpekar vikten av den småskaliga verksamhetens roll för platsutveckling.

- Önskar mer om regional samverkan

Konsthantverk och slöjd

- Upplever inte att konsthantverk och slöjd bör klumpas samman utan hållas som åtskilda yrkes- och utövargrupper. Menar att konsthantverk har mer gemensamt med bildkonst. Mer betoning på det konstnärliga utövandet åtskilt från hantverk.
- Angående slöjd och gör det själv – hur kan detta uppmuntras? Finns ingen infrastruktur.
- Känner mer igen sig i KKN-programmets uppdelning mellan branscher och utövare.
- Önskar fler konkreta beskrivna insatser om t ex konsthantverkskonsulenter.

Bildkonst och bildkunnighet

- Önskar mer av hållbarhetsbegreppet kan betyda inom bildkonsten.
- MU-avtalet bör också gälla på institutioner som kulturhus.
- Uppskattar bildkunnighetsbegreppet.
- Frågetecken kring samtida konst och samtidskonst.
- Saknar konstpedagogikens roll
- Varför finns pedagogik med här men saknas på andra ställen?
- Önskar utställningsverksamhet som kan turnera i regionen.
- Saknar vision för bildkonsten. Vilken roll ska VGR ha?
- Önskar att det ska gå att söka stöd som galleri.
- Önskar mål om att stödja kommuners arbete med policys för offentlig konst.

Natur- och kulturarv, kulturmiljö

Uppskattande kommentarer:

- Positiv till att en samverkan mellan Hembygdsrörelsen och Västarvet förutsätts i stycket

Kommentarer påtalar att följande saknas/önskar tillägg gällande:

- att text om det ideellt drivna kulturarvet ska vara sammanhållet
- utöka stycket om Prisma Västra Götaland
- arkiven bör omnämnas även i detta stycke.
- de kulturhistoriska museerna och samlingarna saknas
- vandringsleder bör läggas till med tanke på att kulturarv avser alla materiella och immateriella uttryck för mänsklig påverkan
- de små aktörerna inom kulturturismen behöver stöd för att utveckla sin potential i besöksnäringen
- beskrivning av rollfördelningen mellan kultur och besöksnäring
- en utveckling av vilket innehåll som den digitala tekniken ska förmedla

- mer betoning på Västra Götalands industrihistoria
- Saknar framtidsperspektiv

Kommentarer önskar förtydliganden eller rättelser:

- vikten av att i strategin visa hur kulturarvet skapas i människors vardag och att kulturarvet är dynamiskt, med särskilt tonvikt åt integrationsfrågor
- stryka formuleringen om att kulturarvet ... ”utnyttjas och hotas av olika politiska strömningar”
- förstärka stycket om det civila samhället – påpeka att de inte bara har en stor utan avgörande betydelse.
- Förordar att begreppet pedagogik ersätts med något annat begrepp som förklarar att det finns många metoder och möjligheter för att genomföra aktiviteter
- strategisk samverkan mellan kulturmiljövårdens företrädare bör stimulera till samverkan med aktörer utanför kulturarvssektorn.
- syftningsfel: den verksamhet som har i uppdrag att vara nationell resurs inom utbildning och platsutveckling är Hantverkslaboratoriet
- Menar att endast en aktör beskrivs som den ideella sektorn inom kulturarv, hembygdsrörelsen, trots att det finns fler kulturarvsförvaltare.
- naturarvet är en resurs inte bara på landsbygden utan även i städer
- beskrivningen av kulturmiljöstrategin inte är uppdaterad
- starkare betoning på samverkan med andra samhällssektorer
- starkare betoning på att utveckla infrastruktur, samordna natur- och kulturarvsupplevelser samt att sammankoppla besöksmål och andra kulturarrangemang

Arkiv

- menar att den pågående utredningen "Civilsamhällets minne" inte är relevant att finnas med eftersom det nämns att den avslutas under 2019
- önskar mer utrymme åt de regionala enskilda arkiven
- uppskattar skrivning i första stycket.
- Önskar lägga till bildningsförbund och kulturföreningar
- Vill poängtera att vi står inför en stor utmaning gällande det digitala kulturarvet (digitiserat och digitaliserat) och hur föreningsarkiven i samverkan med varandra, Västra Götalandsregionen och Riksarkivet skall kunna arbeta med att finna strategier och lösningar för digitalt långtidsbevarande
- saknar att arkiven i regionen är en tillgång för kommunal samhällsplanering.

Scenkonst

Uppskattande kommentarer:

- Uppskattar att gränsöverskridande samarbeten förordas

Kommentarer påtalar att följande saknas/önskar tillägg gällande:

- exemplifiering av tillgänglighet.
- saknar definition av vad som menas med digitalisering, och i vilket sammanhang. Påpekar att digitala medier måste bli bättre på att förmedla livekänslan, snarare än att scenkonsten ska anpassas till det digitala
- föreslår att yrkesgruppen dramatiker omnämns och synliggörs tillsammans med övriga yrkesgrupper
- saknar folkmusik och folkdans
- saknar publikutveckling och stöd till lokala arrangörer

Kommentarer önskar förtydliganden eller rättelser:

- Påpekar otydligheten i formuleringen "Scenkonsten kan också bilen test-arena för cirkulära flöden av material och teknik genom nya innovativt affärsidéer"

Övriga kommentarer:

- menar att tankar om resursdelning är orealistiska, då teatrarna har en egen logistisk utmaning i att tillgodose behov och fördela material och teknik mellan pågående föreställningar.
- saknar en tydlig och genomgående struktur för respektive konstområde. Menar att gemensamma utmaningar inom scenkonst inte får göras på bekostnad av de enskilda konstområdenas svårigheter
- ifrågasätter tolkningen av begreppet nyskapande med påpekade att t.ex. en festival är ständigt nyskapande
- anser att texten är svår att förstå
- Olyckligt att föra samman dans, cirkus, teater i scenkonst och att utvecklingsinsatserna samlas gemensamt

Teater

- saknar de fria aktörerna; får intrycket av att det är institutionerna som sköter teaterlivet i Västra Götaland.
- Anser att texten känns ofärdig
- Menar att den inledande texten misslyckas att beskriva teaterns betydelse i samhället
- saknar beskrivning av de fria professionella teatrarnas verksamhet och betydelse
- önskar ett mer utvecklat målgruppsresonemang
- påpekar vikten av att dela upp ideellt och professionellt utövande
- önskar lyfta musikdramatik under teater eller musik
- betonar att teater ska ges också på teckenspråk

Dans

- anser att texten är otydlig angående tillgänglighet
- menar att texten fokuserar för mycket på det professionella dansandet
- saknar folkdans

- saknar scenrum och arrangörsroll

Nycirkus

- önskar förtydligande om samarbetet mellan institutioner med regionalt uppdrag och lokala aktörer
- påpekar att Samtida cirkus kan vara ett alternativt begrepp på området
- saknar det pedagogiska arbetet
- Saknar betoning av hur viktig cirkuskonsulentverksamheten har varit för region Stockholm
- Påpekar att det idag saknas en regional samordning av nycirkusverksamheten

Musik

Uppskattande kommentarer:

- uppskattar texten om att öka möjligheterna för fler invånare att uppleva scenkonst via turnéer och fast scenkonstverksamhet
- Omsorgsfullt beskrivet

Kommentarer påtalar att följande saknas/önskar tillägg gällande:

- mer av folkmusik
- Saknar internationalisering
- saknar termen ”det fria professionella musiklivets aktörer”
- saknar insatser inom för-produktion
- saknar strategi för ”hur” i relation till ”vad”.
- Saknar strategi för återväxt av arrangörer
- Önskar mer av relationen mellan arrangörsledet och den levande musiken

Kommentarer önskar förtydliganden eller rättelser:

- påpekar faktafel angående utredningen av Sjöström: Majoriteten av medlen går till institutionell orkestermusik och utredningen förordar snarare förstärkta insatser till de fria professionella aktörerna inom bl.a jazz och nutida (akustisk och elektronisk) konstmusik.
- förordar att den fria konsten och dess aktörers samhällsroll tydliggörs
- Önskar konkretisering av vem Västra Götalandsregionen ämnar samarbeta med för att lösa de problem som identifierats
- Menar att behoven behöver definieras tydligare

Övriga kommentarer:

- påpekar att stödet för västerländsk konstmusik och jazz inte får minska
- betonar vikten av tillgänglighet boende utanför storstäderna att få uppleva produktioner
- Förordar inte skrivning om fria konstnärer som effektiva entreprenörer och egenföretagare
- önskar byta ut ”pop- och rockgenrer” mot ”det fria professionella musiklivet”

- påpekar att jämlikt musikliv behövs inom alla genrer, inte bara inom pop- och rockgenrer
- Ställer sig frågande till kopplingen mellan jämlikt musikliv och riktade stöd till arrangörer och producenter just pop/rock?
- Betonar samverkan mellan konstformer
- förordar inte fokus på deltagande om det sker på bekostnad av att professionella utövares verksamhet

Film, visualisering och spel

Kommentarer påtalar att följande saknas/önskar tillägg gällande:

- barn och unga och deras medieanvändande
- miljötank kring filmproduktion
- plan för att uppmärksamma eller hjälpa de ideella filmskaparna
- testplattformar för samverkan i syfte att hitta nya berättelser, nya visningsmöjligheter, nya tillgänglighetsmöjligheter för dem som inte kan ta sig till kulturarrangemanget
- utmaning med nedläggning av små biografier, den lilla biografen som mötesplats
- yrkesgruppen manusförfattare omnämns och synliggörs
- nettoutflytt av filmare och filmarbetare från Västra Götaland
- hur den långa spelfilmen utmanas
- hur kan gamification användas för att få hemmasittare att komma tillbaka till skola/arbetsliv

Kommentarer önskar förtydliganden eller rättelser:

- Spel som kulturform
- Påståendet att Sverige är ledande i export av spel, att Inkubatorn jobbar med spelföretag och att Högskolan i Skövde är ledande gäller bara digitala spel, inte spel i övrigt
- bredden i utbudet förbättrats avsevärt med digitaliseringen av biograferna
- den ideella rörelsen kring spel
- hur målet att attrahera utländska eller nationella filmproduktioner står i relation till att stärka den regionalt verksamma branschen

Övriga kommentarer:

- olämpligt att placera spel i samma fack
- Skrivningen ”behålla och utveckla” bör ersättas med ”utveckla och positionera”

Medier, medie- och informationskunnighet

- MIK är en kärnfråga för biblioteken. Beskrivningen ger en skev bild av området och behöver breddas.

- Lyft gärna fram skillnaden mellan att ”kunna förstå hur digitaliseringen påverkar samhället och individen” och att ”kunna påverka digitaliseringen”.
- Komplettera gärna med en plan på hur regionen vill lösa problemen under denna programperiod.

Litteratur och läsfrämjande

- Önskar skriva in författare och förlag enligt följande: "skapa bättre förutsättningar för författare och förlag att vara yrkesverksamma i Västra Götaland"
- önskar djupare beskrivning om vad konsten, litteraturen, det författarna producerar först i bokform och sen till publiken kan betyda
- saknar biblioteken, förutom hänvisning till sen regionala biblioteksplanen. Menar att biblioteksplanen handlar om vad regionbiblioteksverksamheten ska göra, kulturstrategin bör belysa vilka områden regionen ska satsa på att utveckla
- saknar aspekten att skapa läslust eller allt annat positivt som kommer med den frivilliga läsningen
- önskar att yrket dramatiker nämns
- saknar de nationella målen för läsfrämjande

Fristad

- en uppskattande kommentar

Folkbildning & idrott

- önskar tydliggörande av studieförbundens unika roll och möjligheter
- önskar konkretisering angående att kommuner och kommunalförbund ska samarbeta med studieförbunden
- undrar varför folkbildning (läs studieförbund) och idrott är med i avsnittet
- ser en stark avsaknad av målgruppen personer med olika funktionsnedsättningar
- önskar att de organisationer som varken är studieförbund eller folkhögskola, räknas till Folkbildning och kultur i samverkan
- undrar varför folkbildning och idrott ingår under samma rubrik
- förstår inte begreppet physical literacy

Kultur och hälsa

- saknar skrivningar om samarbeten med den ideella kultursektorn
- saknar övergripande beskrivning av konstens värde samt hur Västra Götalandsregionen skall arbeta för att återinföra en tvärsektoriell kulturell kompetens
- önskar mer av det hälsofrämjande perspektivet
- saknar vikten av att ha vandringsleder i relation till att motverka psykisk ohälsa

- önskar starkare koppling till konstarter, särskilt musiken
- påpekar behovet av en webbsida för projektidéer inom kultur och hälsa, jfr utbudskatalogen för barn och unga
- saknar beskrivning av biblioterapi
- Saknar beskrivning av kulturens roll för äldre

Kulturskola

- Saknar skrivning om samverkan med det fria professionella kulturlivet
- Saknar uppgift om vem som äger frågan om kulturskolans utveckling
- Påpekar att talangutveckling bör göras inom alla konstformer och inte bara musik

Kulturella och kreativa näringar

- Menar att definitionen av KKN bör genomsyra hela kulturplanen
- Undrar hur unga ska attraheras – som utövare, konsument eller både och, samt om det ska ske med hjälp av civilsamhället
- Påpekar att inte bara företag är verksamma inom KKN, utan också andra typer av aktörer
- Önskar tillägg/förtydligande om att kulturektorn bör ha inflytande i samverkan med kommunerna för kunskapsuppbyggnad inom KKN

Nationella minoriteter och teckenspråk

- saknar motsvarande insatser för synskadade som beskrivs för döva
- önskar rättelse angående att representanter har tagits bort från de formaliserade samråden för nationella minoriteter. De sker nu genom strukturerad dialog med personer som tillhör de nationella minoriteterna men som inte nödvändigtvis är organiserade inom föreningslivet
- anser att avsnittet inte stämmer med lagtexten. Särskilt aspekten att det ska finnas en plan med mål och riktlinjer för det minoritetspolitiska arbetet på regional nivå, liknande den regionala biblioteksplanen.
- saknar kopplingen till kulturarv i avsnittet om teckenspråk
- anser att texten innehåller för mycket av ”för” och för lite av ”av och med”
- påpekar att biblioteken tillhandahåller medier, kultur och programverksamhet på minoritetsspråken och kan göra det mer effektivt genom samverkan mellan bibliotek och andra aktörer. Önskar att texten ska lyfta möjligheter för gemensam utveckling.
- Rättelser i fakta om projekt respektive skolverksamhet som omnämns i texten

Hur strategin har arbetats fram

- ifrågasätter starkt strategiutkastets uppdelning av organisationens verksamhetsområden
- uppskattar möten och dialoger har förts berörda

- menar att Roger A Harts delaktighetstrappa har fått en hel del kritik
- uppskattar samtalen under samråd där krav på kulturskaparnas delaktighet var ett krav.
- Menar att kommunikationen kring kulturstrategin är traditionell och tiden mellan hearings och deadline för synpunkter allt för kort. Strategin riskerar bli ett traditionellt dokument konstruerat utifrån ett ovanifrånperspektiv
- otydlighet kring begreppen ideell och professionell

Övrigt

Uppskattande kommentarer:

- menar att kulturstrategin är ett steg framåt, med större tydlighet i riktningar och fokus samtidigt som den inte ger sig in i detaljer på hur insatserna skall genomföras.

Kommentarer påtalar att följande saknas/önskar tillägg gällande:

- personer med synnedsättning är exkluderade
- de strategiska områdena tas inte om hand
- de olika konstområdena tar inte hand om tillgänglighetsperspektivet
- utvecklingsområdena bör vara mer visionära
- saknar vikten av arrangörskapet för det lokala samhället
- saknar förklaring kring vilka stöd regionen har
- Att behålla våra unga kulturutövare och kreatörer bör vara en viktig prioritering
- Önskar fakta om Västra Götalandsregionen
- Önskar definitioner för ord/kulturbegrepp som kan vara svåra att förstå för de som inte arbetar dagligen inom kulturområdet samt avsnitt om de nationella kulturpolitiska målen, de regionala kulturpolitiska målen och kulturpolitiska prioriteringar.

Kommentarer önskar förtydliganden eller rättelser:

- Undran vilka kompetenser som behövs när digitaliseringen fortsätter
- strategiska utvecklingsområden finns med, men är ibland formulerade på ett sätt som gör kulturens roll begränsad. De kännetecknas i för stor utsträckning av ett inifrånperspektiv där kulturens samverkan med andra samhällssektorer inte lyfts fram
- barn och unga som är en högt prioriterad målgrupp nämns i mycket begränsad omfattning i utkastet
- för stort fokus på barn och unga samt nyskapande. Den åldrande befolkningen och urgamla kulturområden glöms bort

Övriga kommentarer:

- upplever att strategin som arbetsmaterial är fokuserad på att synliggöra vad som finns snarare än att presentera en strategi för hur konsten och kulturen ska stärkas och utvecklas

- civilsamhället står oftare som en synonym till publik och konsumenter än som utövare
- det fria kulturlivet nämns (för) ofta i relation till institutionerna eller som ett neutralt konstaterande att det existerar
- det civila samhället, nämns i kort avsnitt i förhållande till områdets omfattning
- texten är ofta plågsamt bristfälligt formulerad utifrån påståenden och antaganden utan särskild substans
- Fortsatt behövs fysiska mötesplatser med öppna dörrar, drivna av närvarande och idéburna medmänniskor. Detta perspektiv får litet eller inget utrymme
- Texten är för lång och uppräknande
- Bli mer konsekventa med att antingen namnge eller inte namnge verksamheter
- konsten bör stå fri från nyttoaspekten
- För vem skrivs detta?
- Strategin behöver på ett tydligare sätt analysera vilka effekter olika handlanden får.
- önskemål är att en kortversion av den regionala kulturstrategin tas fram